

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра

журналістики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЗМІ і політична система

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою)

Вибіркова

Освітньо-професійна програма «ЗМІ і політична система»

(назва програми)

Спеціальність

061 Журналістика

(вказати: код, назва)

Галузь знань

06 Журналістика

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій

(освітньо-науковий)

філологічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники:

доц. Смолдирева Т.П., заслужена журналістка України

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

<https://www.journalistic.space/tetiana-smoldyрева/>

Контактний тел.

+38 (0372) 58-47-02

E-mail:

t.smoldyрева@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Google.drive

Консультації

Щотижня

1.Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «ЗМІ і політична система» покликаний дати студентам знання про функціонування політичних комунікацій у сучасному світі, інформаційно-комунікаційну природу політичної діяльності, політичні функції ЗМІ, причинно-наслідковий зв'язок між політикою і мас-медіа

2.Мета навчальної дисципліни: дати майбутнім фахівцям систематизоване уявлення про функціонування політичних комунікацій у сучасному світі, зокрема розуміння інформаційно-комунікаційної природи політичної діяльності, політичних функцій ЗМІ, основних підходів до аналізу відносин між політикою і мас-медіа; навчити майбутніх журналістів з'ясовувати причинно-наслідковий зв'язок між політикою і мас-медіа, використовувати у практичній діяльності сукупність знань, професійних прийомів і методів політичних комунікацій, які впливають на формування картини політичного світу.

3. Пререквізити. (Дисципліни чи сертифіковані курси, які здобувач вищої освіти має вивчити до початку або разом із цією дисципліною, що підвищує ефективність засвоєння курсу).

Вступ до спеціальності

Журналістикознавство

Масова комунікація та інформація

Медіаетика

Теорія і методика журналістської творчості

4. Результати навчання

знати:

- структуру і різновиди ЗМІ у сучасному світі;
- інформаційні, суспільні і політичні функції сучасних ЗМІ;
- особливості взаємодії медіа- і політичної системи;
- можливості і обмеження щодо впливу ЗМІ на політичний процес;
- правові аспекти функціонування ЗМІ

вміти:

- визначати сутність і специфіку ЗМІ у політичному контексті;
- оцінювати роль і вплив ЗМІ у політичному функціонуванні суспільства;
- з'ясовувати механізми і можливості задіяння ЗМІ в електоральному процесі;
- аналізувати стан свободи слова (тиску на ЗМІ) в сучасних українських реаліях;
- виявляти маніпулятивні технології і етичні прийоми впливу ЗМІ на політику;
- досліджувати медіаконтент політичного змісту в різних ракурсах.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ФК9. Здатність орієнтуватися в особливостях управління засобами масової комунікації; застосовувати знання про принципи роботи національних та регіональних медіасистем у професійній діяльності.

ФК10. Здатність використовувати професійні знання й практичні навички з журналістики, масової комунікації та інформації, комунікаційних технологій для дослідження комунікаційних явищ і процесів.

РН 10. Застосовувати методологію науково-практичної діяльності. Вміти формулювати тему, мету і завдання наукового дослідження. Планувати проведення, узагальнювати результати

РН11. Орієнтуватися у масово-інформаційних та комунікативних процесах.

РН22. Використовувати набуті знання в умовах динамічності сучасного мультимедійного продукту; застосовувати практичні рекомендації у процесі створення професійного та конкурентного продукту для мас-медіа.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	II	4	4	120	22	22			71	5	Іспит
Заочна	II	4	4	120	6	6			103	5	Іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Особливості медіасистеми як суспільно-політичної сфери												
Тема 1. Місце і роль ЗМІ у політиці та суспільстві	4	2	2			7	1	1				10
Тема 2. Відносини ЗМІ і владних структур	4	2	2			7	1	1				10
Тема 3. ЗМІ як інструмент політичного маркетингу	4	2	2			7	1	1				10
Тема 4. Вплив ЗМІ на технологію виборів	6	2	4			7	2	1	1			10
Тема 5. Політичне маніпулювання і ЗМІ	4	2	2			7	2	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1	22	10	12			35	7	5	2			50
Змістовий модуль 2. Особливості ЗМІ в Україні: інформаційний та політичний виміри												

Тема 6. Особливості медіасистеми України.	4	2	2			7			1			10
Тема 7. Законодавче поле діяльності ЗМІ	4	2	2			5			1			10
Тема 8. Правові аспекти функціонування ЗМІ у виборчому процесі.	6	2	4			10			1			13
Тема 9. ЗМІ як інститут політичної системи в сучасній Україні.	4	2	2			7						10
Тема 10. Новітні тенденції розвитку медіа	4	2	2			7		1	1			10
Разом за змістовим модулем 2	22	10	12			36	5	1	4			53
Усього годин	44	22	22			71	12	6	6			103

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Місце і роль сучасних ЗМІ України у політиці та суспільстві
2	Головні канали й особливості впливу ЗМІ на суспільство. Соціальні медіа
3	Взаємовідносини ЗМІ і владних структур після роздержавлення ЗМІ.
4	ЗМІ та технології політичних виборів.
5	Закони України, що регулюють діяльність українських мас-медіа
6	ЗМІ та реформи: роль та особливості висвітлення

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, реферат, творча робота) відповідь студента. Формою підсумкового контролю є іспит.

Засоби оцінювання

- тестування
- презентації
- реферати
- доповіді
- моніторинг
- контрольна робота

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	5	5	5	5	10	40	100

7. Рекомендована література. Основна

1. Галлін Деніел С., Манчіні Паоло. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Переклад з англ. О. Насика. – К.: Наука, 2008. – 320 с.
2. Боднар І. Тенденції розвитку системи масової комунікації та інформації України в аспекті глобальних трансформацій масовокомунікаційної галузі. Вісник ЛКА. – Серія економічна, випуск 17. – Львів: Видавництво ЛКА, 2005. – С. 68 –72
3. Грищенко О.М., Шкляр В.І. Преса і політика: проблеми, концепції, досвід. - К.: Ін-т журналістики КНУ, 2000. - 82 с.
4. Карлова В.В. Вплив засобів масової інформації на формування української національної свідомості // academy.gov.ua/ej/ej6/txts/07kvvunc.htm
5. Кириченко В.М. Політичні системи світу. Навчально-модульний курс. Посібник.- К.: Центр учбової літератури //Users/admin/Download/polit_syst_svitu_Kirichenko%20(1).pdf
6. Вплив засобів масової комунікації на політичну соціалізацію особистості в умовах становлення інформаційного суспільства // http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe
7. Вплив телебачення як засобу масової комунікації на формування цільової аудиторії: М.Недбальська, О.Марковець// http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/14534/1/43_98-99_maket-ena-ntb%28099%29.pdf
8. Узніченко В. Вплив засобів масової інформації на електоральні орієнтири молоді// social-science.com.ua › Номер журналу: №2 2012
9. Українські ЗМІ і вибори <https://www.radiosvoboda.org/a/29497014.html>

8. Інформаційні ресурси

Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії».

<http://medialab.online/news/antyposibnyk/>

Електронна бібліотека Інституту журналістики КНУ <http://journalib.univ.kiev.ua/>

Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ

Сайт ДетекторМедіа. <https://detector.media/>

Сайт ІМІ <https://imi.org.ua/>

Сайт Академії Української преси <https://www.aup.com.ua/category/library/>

Закони України <https://www.rada.gov.ua/news/zak>